

lige Sammenbrud. Det havde været ønskeligt, om de var bragt ud af Verden paa en anden Maade. Muligvis er ogsaa andre højere Embedsmænd frivilligt traadt tilbage. I alt Fald har man bemærket, at et bekendt Dampskibsselskabs Regnskab i Aar savner Underskrift af en Departementschef, der i Fjor var Medlem af dette Selskabs Bestyrelse. Men idet man skal ordne dette Forhold og maa komme til at ordne det, vil ogsaa Spørgsmaalet om Ministrenes Stilling indenfor dette System nødvendigvis maatte afgøres. For Embedsmændenes Vedkommende foreligger der en Ordning i Tjenestemandsløven, som kræver Samtykke af vedkommende Minister. For Ministrenes Vedkommende findes der ingen Ordning, og i Finansudvalget har jeg derfor forelagt for den højtærede Statsminister Spørgsmaalet, om han vilde modtage en Anmærkning paa Tillægsbevillingsloven, som ordner dette Forhold, saaledes at det som Hovedregel fastsættes, at Ministre ikke kan sidde som Medlem af erhvervsdrivende Aktieselskabers Bestyrelser eller Repræsentantskab, men at Statsministeren bemyndiges til med Samtykke af Finansudvalget at gøre Undtagelse for Grupper af Aktieselskabers Vedkommende eller for enkelte Aktieselskabers Vedkommende. Ordene i dette Anmærkningsforslag var valgt af det af Ministeriet i 1921 her i Tinget fremsatte Lovforslag, som ikke blev til Lov. Endvidere var det naturligt samtidig at ordne et Forhold, som Offentlighedens Opmærksomhed er blevet henvendt paa i den sidste Tid, at Ministre foruden deres embedsmæssige Lønning — og, hvis de er Rigsdagsmænd, foruden et grundlovsmæssigt Vederlag derfor — tillige modtager andet Honorar af Staten for en eller anden Tjeneste, de gør som Ministre og derfor modtager Honorar fra en anden Minister. Ogsaa dette Forhold foreslog jeg ordnet saaledes, at dette Dobbelthold kunde finde Sted med Finansudvalgets Samtykke. For begge Tilfældes Vedkommende kan der selvfølgelig være naturlige Undtagelser. At Ministre — som nogle af de nuværende — sidder i politiske Bladselskaber, Aktieselskaber, altsaa erhvervsdrivende Aktieselskabers Bestyrelser, kan der fornuftigvis ikke indvendes noget imod; og ogsaa for andre Selskaber kan Forholdet være tvivlsomt. Jeg har i sin Tid, da den højtærede Statsminister havde dannet sit Ministerium, da han udtraadte af Nationalbankens Repræsentantskab, udtalt min Billigelse af dette Forhold og tillige sagt, at saa vidt jeg vidste, var Ministeren ogsaa Medlem af Store Nordiske Telegrafskabs Bestyrelse,

og at jeg ikke skulde gøre nogen Indvending derimod. Jeg mente den Gang at sige noget rigtigt. Jeg er senere kommet i Tvivl derom. Det er i alt Fald ingenlunde heldigt, at en Lovgivning paa Skattevæsenets Omraade, der i særlig Grad begunstiger dette Selskab ved Siden af andre store Selskaber ved Lempelser i en hidtil gældende Skat, er blevet gennemført af en Finansminister, der sad i dette Selskabs Bestyrelse. Der er en Kollision, som en Regering, der bør være hævet ligesom Cæsars Hustru over enhver Mistanke, bør være fri for. Den højtærede Statsminister erklærede ikke at kunne modtage det. Han henviste til, at ved Vedtagelsen af en Anmærkning paa Finansloven vilde det faa Udseende af, at noget urigtigt havde fundet Sted, hvad han ikke kunde erkende, og ej heller kunde han mene, at dette Spørgsmaal burde ordnes for Ministre alene, men samtidig med, at det ordnedes for Tjenestemændenes Vedkommende. Der blev rigtigt i Finansudvalget af et Medlem gjort opmærksom paa, hvad jeg allerede tidligere har nævnt, at der er en Ordning, som kræver Samtykke for Embedsmændenes Vedkommende, men at der ingen Ordning er for Ministrene. Men den Omstændighed, at Statsministeren erklærede, at han ikke var uvillig til at forhandle om Sagens Ordning for det samlede Omraade, har gjort, at vi for vort Vedkommende ikke har villet føre denne Sag frem paa Tillægsbevillingsloven i Aar, men forbeholder os at rejse den paa ny næste Aar, idet vi da haaber, det maa lykkes at tilvejebringe en Ordning. Min Opfattelse er, at Ministeren i dette Forhold bør gaa i Spidsen; thi den, der selv har ladet sig inddrage i Systemet, vil vanskeligt kunne kræve af andre, at de ikke skal. Derfor tror jeg, det havde været klogt, om Statsministeren havde modtaget Anmærkningen, saaledes at den var enstemmig vedtaget i dette høje Ting som Indledning til en Ordning for de højere Embedsmænds Vedkommende. Men da det ikke er sket, vil jeg haabe, at vi næste Aar maa naa til et Resultat. Jeg vil derfor bede den højtærede Minister om i Løbet af Sommeren at skaffe oplyst, i hvilke erhvervsdrivende Selskaber Statstjenestemænd har Sæde nu, for at Forholdene kan ordnes paa Grundlag af fuldt Kendskab dertil, og saaledes at hvis der er noget Forhold, der trænger til en rimelig Afvikling — fordi langvarigt Forhold der maaske kan kræve, at der bør vises Hensyntagen ved Afviklingen. —, at dette da kan finde Sted. Men jeg tror, at den Lære, vi modtager af den Sag, som for Øjeblikket er under Oplysning, er vi nødsaget